

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн
2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГСА-2026/001/НА-СТА-ТЕЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Говьсүмбэр аймаг

2026 он

Дарга тэргүүлэх аудитор:

Утас: 7054-3156 Цахим хаяг: Sarantuyab@audit.gov.mn

Аудитын менежер:

Цахим хаяг: Naranbayarg@audit.gov.mn

Ахлах аудитор:

Цахим хаяг: Darkhanbatb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг
Утас/Факс: 976-7054 3179
И-мэйл: govisumber@audit.gov.mn

2026.04.20 № 59
танай _____ -ны № _____ -т

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН ТӨСВИЙН
ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ
Т.БАТ-ЭРДЭНЭ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-т заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүн, нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хамрагдсан байгууллагуудад дараах материаллаг хэмжээний зөрчлүүд илэрсэн байна. Тухайлбал:

1. Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар ТЕЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хамрагдсан 32 байгууллагын нийт зөрчил 1,768.1 сая төгрөг бөгөөд гол зөрчил болох Сүмбэр, Шивээговь, Баянтал сумдын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангууд материаллаг хэмжээний алдаа, зөрчилтэй илэрхийлэгдсэн, "Энхтүсдэм" өрхийн эрүүл мэндийн төв нь санхүүгийн тайландаа аудит хийлгээгүй, нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд аудит хийгдээгүй тайланг нэгтгэсэн, санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүн баталгаажуагүй 1,046.4 сая төгрөг нь бидний тогтоосон 480.5 сая төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ

4226050264

санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9, 8.9.4, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.3 дахь заалттай нийцээгүй бөгөөд санхүүгийн тайлангийн эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг тус тус хангахгүй байна.

Гол үндэслэл нь MNS 6817-1:2020 “Төрийн аудит. Тулгуур зарчим”: 6 төрийн аудитын зарчим, 6.4.3.1.3 Санал дүгнэлт, 6.4.3.1.3.1 Хязгаарлалттай - Аудитор шалгах зүйлд багтсан материаллаг боловч өргөн тархаагүй тодорхой зүйлийн талаар хангалттай ба зохистой нотлох зүйл олж авах боломжгүй эсвэл зөвшөөрөхгүй байгаа нөхцөлтэй санал нийлэхгүй үед, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2022 оны 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/66 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан АДБОУС 200 “Санхүүгийн аудитын зарчим” стандартын 64-т Аудитор нь дараах гурван төрлийн өөрчлөлттэй санал дүгнэлтийг гаргаж болно: хязгаарлалттай санал дүгнэлт - аудитор буруу илэрхийлэл дангаараа эсхүл нийлээд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, эсхүл байж болзошгүй буруу илэрхийллийн талаар хангалттай, зохистой аудитын нотолгоо олж авах боломжгүй гэж дүгнэсэн үед, 78-т Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудит хийж буй аудитор нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалд нийцүүлж бэлтгэсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөхийн тулд түүний бүрэлдэхүүн тайлангуудын санхүүгийн мэдээлэл, нэгтгэлийн үйл явцын найдвартай байдлын талаар хангалттай, зохистой аудитын нотолгоог бүрдүүлэх шаардлагатай гэж заасан.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Говьсүмбэр аймгийн Засаг дарга нь Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль тогтоомж, аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаар батлагдсан Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, аймгийн 2025 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусгасан үйл ажиллагааг орон нутгийн хэмжээнд зохион байгуулж, удирдлагаар хангах чиг үүргийг хэрэгжүүлж ажиллажээ.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газруудын ашигт ажиллагаа буурч байгууллагын хэвийн үйл ажиллагаанд эрсдэл үүссэн байна. Тайлант хугацаанд УСДУ ОНӨААТҮГ УБТЗХНН-ийн Чойр хэсгийн 1, 2, 3 дугаар уурын зуухыг аймгийн ИТХ-ын 2025 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн 04 дүгээр тогтоолоор хүлээн авсан байна. Хүлээн авсан уурын зуухнууд ашиглалтын шаардлага хангаагүйгээс урсгал засварын зардал нэмэгдсэн, бараа бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтөөс цалин хөлс, нүүрс, тээвэр шатахуун, гэрэл цахилгааны зардлууд нэмэгдэж, жилийн эцсийн байдлаар 1,185.5 сая төгрөгийн

өр төлбөр тайлагнажээ. Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот газруудын хэвийн үйл ажиллагааг хангахад анхаарах шаардлага үүссэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2024 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 10 дугаар тогтоолоор аймгийн Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг баталсан бөгөөд АИТХ-ын хуралдааны 2026 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн 02 дугаар тогтоолоор 2025 оны жилийн эцсийн хэрэгжилтийг 85.1 хувийн биелэлттэй буюу үр дүнтэй гэж үнэлсэн.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан**

/мянган төгрөгөөр/

№	Дансны нэр, төрөл	Тодруулга	2025 оны 01-р сарын 01	2025 оны 12-р сарын 31
1	1. ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		21,225,193.56	21,914,541.31
2	1.1.1 МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	14,251,566.61	11,765,748.24
3	1.1.3 АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	1,285,698.9	2,411,820.69
4	1.1.4 УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	32,196.67	7,054.38
5	1.1.5 БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	4,208,511.14	3,304,748.72
6	1.1.6 НӨӨЦИЙН БАРАА	9а	106,367.5	158,698.5
7	1.1.7 БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	10	1,340,852.73	4,266,470.78
8	1.2 ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		43,615,159.17	49,324,992.74
9	1.2.2 ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	43,615,159.17	49,324,992.74
10	1.2.2.02 Биет хөрөнгө		33,198,976.03	38,136,567.57
11	1.2.2.03 Биет бус хөрөнгө	13	10,416,183.14	11,188,425.18
12	1 НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2		64,840,352.72	71,239,534.05
13	2.1 НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		24,395,588.58	23,846,214.78
14	2.1.1 БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		5,201,661.96	3,275,580.06
15	2.1.1.03 Өглөг		5,201,661.96	3,275,580.06
16	2.1.2 УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		19,193,926.63	20,570,634.72
17	2.1.2.02 Урт хугацаат зээл	20а, 20б	19,193,926.63	20,570,634.72
18	2.2 ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		40,444,764.14	47,393,319.28
19	2.2.1 Засгийн газрын хувь оролцоо		40,444,764.14	47,393,319.28
20	2.2.1.01 Засгийн газрын оруулсан капитал		21,759,785.61	22,409,810.61
21	2.2.1.08 Хуримтлагдсан үр дүн		13,471,088.27	19,547,211.24
22	2.2.1.09 Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		5,213,890.26	5,436,297.43
23	2 ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5		64,840,352.72	71,239,534.05

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

№	Дансны нэр, төрөл	Тодруулга	2025 оны 01-р сарын 01	2025 оны 12-р сарын 31
1	1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН		37,249,977.2	40,716,767.14
2	1.1.1.03 ТАТВАРЫН ОРЛОГО		15,288,977.16	19,340,989.84
3	1.1.1.03.1 Орлогын албан татвар		12,236,129.13	15,610,608.22
4	1.1.1.03.1.01 Хувь хүний орлогын албан татвар		11,954,160.18	15,406,195.92
5	1.1.1.03.1.02 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		-398,030.86	-499,956.98
6	1.1.1.03.1.04 ААН-ын орлогын албан татвар		679,999.81	704,369.28
7	1.1.1.03.3 Хөрөнгийн албан татвар		931,016.47	1,058,410.6
8	1.1.1.03.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж		2,121,831.55	2,671,971.02
9	1.1.1.04 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	20,462,572.29	21,375,777.3
10	1.1.1.04.3 Тусламжийн орлого		0.0	1,096,050.86
11	1.1.1.05 ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		1,498,427.75	0.0
12	1.1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	32,037,961.09	34,821,842.87
13	1.1.2.01 УРСГАЛ ЗАРДАЛ		32,037,961.09	34,084,713.8
14	1.1.2.01.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		30,111,350.24	32,201,682.67
15	1.1.2.01.1.01 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		7,004,609.88	8,930,097.7
16	1.1.2.01.1.02 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		827,924.31	1,033,262.83
17	1.1.2.01.1.03 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		4,576,656.43	4,921,991.38
18	1.1.2.01.1.04 Хангамж, бараа материалын зардал		7,603,888.06	7,386,238.52
19	1.1.2.01.1.05 Нормативт зардал		172,371.88	136,791.32
20	1.1.2.01.1.06 Эд хогшил, урсгал засварын зардал		359,859.08	391,676.35
21	1.1.2.01.1.07 Томилот, зочны зардал		262,511.24	169,556.79
22	1.1.2.01.1.08 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		3,637,639.38	4,694,584.39
23	1.1.2.01.1.09 Бараа үйлчилгээний бусад зардал		5,665,889.98	4,537,483.4
24	1.1.2.01.3 ТАТААС		0.0	2,200
25	1.1.2.01.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		1,926,610.85	1,880,831.13
26	1.1.2.02 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		0.0	737,129.07
27	1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		5,212,016.11	5,894,924.27
28	1.2.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		17,685.39	45,389.68
29	1.2.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		264,892.46	54,746.03
30	1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)		-247,207.07	-9,356.35
31	1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)		4,964,809.04	5,885,567.92

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

№	Дансны нэр, төрөл	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө /өмч
1	1.1.1.1.1.1 2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	30,623,789.66		30,623,789.66
2	1.1.1.1.1.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	62,079.93		62,079.93
3	1.1.1.1.1 Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	30,685,869.59		30,685,869.59
4	1.1.1.1.2 Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-63,419.36		-63,419.36
5	1.1.1.1.3 Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	4,857,504.88		4,857,504.88
6	1.1.1.1.7 Тайлант үеийн үр дүн	4,964,809.04		4,964,809.04
7	1.1.1.1 2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	40,444,764.14		40,444,764.14
8	1.1.1 2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	40,444,764.14		40,444,764.14
9	1.1.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	235,944.73		235,944.73
10	1.1 Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	40,680,708.87		40,680,708.87
11	1.2 Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	290,491.67		290,491.67
12	1.3 Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	350,025		350,025
13	1.5 Өмчид гарсан өөрчлөлт	186,525.82		186,525.82
14	1.7 Тайлант үеийн үр дүн	5,885,567.92		5,885,567.92
15	1 2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	47,393,319.28		47,393,319.28

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

№	Дансны нэр, төрөл	2025 оны 01-р сарын 01	2025 оны 12-р сарын 31
1	1.1.1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	41,593,847.42	40,730,863.49
2	1.1.1.1.03 ТАТВАРЫН ОРЛОГО	15,288,977.16	19,340,989.84
3	1.1.1.1.03.1 Орлогын албан татвар	12,236,129.13	15,610,608.22
4	1.1.1.1.03.1.02 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-398,030.86	-499,956.98
5	1.1.1.1.03.1.04 ААН-ын орлогын албан татвар	679,999.81	704,369.28
6	1.1.1.1.03.3 Хөрөнгийн албан татвар	931,016.47	1,058,410.6
7	1.1.1.1.03.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	2,121,831.55	2,671,971.02
8	1.1.1.1.03.8.01 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	423,630.36	458,269.11
9	1.1.1.1.03.8.02 Газрын төлбөр	1,177,527.61	1,924,029.69
10	1.1.1.1.03.8.03 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	520,673.58	289,672.22
11	1.1.1.1.04 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	24,814,952.14	21,389,873.65
12	1.1.1.1.04.1 Нийтлэг татварын бус орлого	11,237,866.04	9,363,354.59
13	1.1.1.1.04.3 Тусламжийн орлого	0.0	1,140,196.16
14	1.1.1.1.04.4 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	13,577,086.1	10,886,322.9
15	1.1.1.1.05 ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,489,918.12	0.0
16	1.1.1.2 НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	27,060,393.04	32,634,554.85
17	1.1.1.2.01 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	27,060,393.04	32,634,554.85
18	1.1.1.2.01.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	24,935,558.26	30,969,897.54
19	1.1.1.2.01.1.01 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	9,016,247.38	11,814,506.09
20	1.1.1.2.01.1.02 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,346,080.85	1,039,705.22
21	1.1.1.2.01.1.03 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	5,099,324	5,443,863.69
22	1.1.1.2.01.1.04 Хангамж, бараа материалын зардал	1,761,113.36	1,971,847.98
23	1.1.1.2.01.1.05 Нормативт зардал	76,941.49	76,158.18
24	1.1.1.2.01.1.06 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	448,573.08	458,514.48
25	1.1.1.2.01.1.07 Томилт, зочны зардал	262,931.24	168,470.69
26	1.1.1.2.01.1.08 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,991,992.38	3,737,293.58
27	1.1.1.2.01.1.09 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,932,354.48	6,259,537.63
28	1.1.1.2.01.3 ТАТААС	0.0	2,200
29	1.1.1.2.01.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,124,834.78	1,662,457.31
30	1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	14,533,454.38	8,096,308.64
31	1.1.2.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	9,275,401.98	10,050,371.51
32	1.1.2.2.01 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	9,275,401.98	10,050,371.51
33	1.1.2.2.01.1 Дотоод эх үүсвэрээр	9,275,401.98	10,050,371.51
34	1.1.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-9,275,401.98	-10,050,371.51
35	1.1.3.2 ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	3,782.36	531,755.5
36	1.1.3 САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-3,782.36	-531,755.5
37	1.1 НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	5,254,270.04	-2,485,818.37
38	1.2 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	8,997,296.57	14,251,566.61
39	1 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	14,251,566.61	11,765,748.24

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр

№	Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1	3.1.01.1 НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	30,087,101.5	32,508,471.5
2	3.1.01.1.1 Татварын орлого	16,730,054.4	19,340,989.84
3	3.1.01.1.1.1 Орлогын албан татвар	13,320,791.3	15,610,608.22
4	3.1.01.1.1.1.1 Хувь хүний орлогын албан татвар	13,190,791.3	15,406,195.92
5	3.1.01.1.1.1.1.01 Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	11,780,791.3	14,022,995.04
6	3.1.01.1.1.1.1.02 Үйл ажиллагааны орлого	100,000	151,110.83
7	3.1.01.1.1.1.1.03 Хөрөнгийн орлого	590,000	426,952.97
8	3.1.01.1.1.1.1.04 Хөрөнгө борлуулсны орлого	290,000	247,521.63
9	3.1.01.1.1.1.1.07 Шууд бус орлого	430,000	557,615.45
10	3.1.01.1.1.1.2 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-500,000	-499,956.98
11	3.1.01.1.1.1.2.01 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-500,000	-499,956.98
12	3.1.01.1.1.1.4 ААН-ын орлогын албан татвар	630,000	704,369.28
13	3.1.01.1.1.1.4.01 ААН-ын орлогын албан татвар	630,000	704,369.28
14	3.1.01.1.1.3 Хөрөнгийн албан татвар	938,800	1,058,410.6
15	3.1.01.1.1.3.1 Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	746,000	778,394.89
16	3.1.01.1.1.3.2 Бууны албан татвар	6,800	6,131
17	3.1.01.1.1.3.3 Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	166,000	165,261.01
18	3.1.01.1.1.3.4 Малд ногдуулах албан татвар	20,000	108,623.7
19	3.1.01.1.1.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	2,470,463.1	2,671,971.02
20	3.1.01.1.1.8.1 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	367,000	458,269.11
21	3.1.01.1.1.8.1.01 Улсын тэмдэгтийн хураамж	80,000	141,444.61
22	3.1.01.1.1.8.1.06 Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	37,000	44,095.85
23	3.1.01.1.1.8.1.08 Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	250,000	272,728.64
24	3.1.01.1.1.8.2 Газрын төлбөр	1,399,389.4	1,924,029.69
25	3.1.01.1.1.8.2.01 Газрын төлбөр	526,000	977,872.84
26	3.1.01.1.1.8.2.02 Дуудлага худалдаа	873,389.4	946,156.85
27	3.1.01.1.1.8.3 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	704,073.7	289,672.22
28	3.1.01.1.1.8.3.02 Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	54,073.7	83,313.21
29	3.1.01.1.1.8.3.03 Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	650,000	206,359.01
30	3.1.01.1.2 Татварын бус орлого	13,357,047.1	13,167,481.66
31	3.1.01.1.2.1 Нийтлэг татварын бус орлого	2,407,656.7	2,281,158.76
32	3.1.01.1.2.1.3 Торгуулийн орлого	1,820,000	1,667,644.69
33	3.1.01.1.2.1.4 Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /үндсэн/	358,137.5	292,892.72
34	3.1.01.1.2.1.5 Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	39,219.2	44,052.74
35	3.1.01.1.2.1.6 Түрээсийн орлого	190,300	172,895.06
36	3.1.01.1.2.1.9 Бусад орлого	0.0	103,673.55
37	3.1.01.1.2.4 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	10,949,390.4	10,886,322.9
38	3.1.01.1.2.4.2 Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	5,829,689.5	5,766,622
39	3.1.01.1.2.4.3 Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	5,119,700.9	5,119,700.9
40	3.1.01.2 НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	39	31,315,991.74
41	3.1.01.2.1 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	24,386,355.8	21,684,031.63

42	3.1.01.2.1.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	22,051,956.9	20,038,200.49
43	3.1.01.2.1.1.1 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	8,635,350.7	8,199,450.71
44	3.1.01.2.1.1.1.01 Үндсэн цалин	3,665,492.9	3,870,553.85
45	3.1.01.2.1.1.1.02 Нэмэгдэл	3,683,971.4	3,235,629.62
46	3.1.01.2.1.1.1.03 Унаа хоолны хөнгөлөлт	647,088.1	606,078.84
47	3.1.01.2.1.1.1.04 Урамшуулал	615,953	465,319.59
48	3.1.01.2.1.1.1.05 Гэрээт ажлын хөлс	22,845.3	21,868.82
49	3.1.01.2.1.1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,045,028.3	952,811.71
50	3.1.01.2.1.1.2.01 Тэтгэврийн даатгал	691,879	656,340.98
51	3.1.01.2.1.1.2.02 Тэтгэмжийн даатгал	88,213.6	78,138.58
52	3.1.01.2.1.1.2.03 ҮОМШӨ-ний даатгал	62,524.9	44,138.98
53	3.1.01.2.1.1.2.04 Ажилгүйдлийн даатгал	26,438.3	32,733.38
54	3.1.01.2.1.1.2.05 Эрүүл мэндийн даатгал	175,972.5	141,459.77
55	3.1.01.2.1.1.3 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	5,212,539.8	4,880,852.98
56	3.1.01.2.1.1.3.01 Гэрэл, цахилгаан	526,135.4	490,070.56
57	3.1.01.2.1.1.3.02 Түлш, халаалт	4,044,462.7	3,852,808.89
58	3.1.01.2.1.1.3.03 Цэвэр, бохир ус	641,941.7	537,973.53
59	3.1.01.2.1.1.4 Хангамж, бараа материалын зардал	336,461.7	261,396.27
60	3.1.01.2.1.1.4.01 Бичиг хэрэг	59,886.9	44,082.25
61	3.1.01.2.1.1.4.02 Тээвэр, шатахуун	159,460	131,492.33
62	3.1.01.2.1.1.4.03 Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	42,844.8	29,625.47
63	3.1.01.2.1.1.4.05 Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,360	1,997
64	3.1.01.2.1.1.4.06 Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	70,910	54,199.22
65	3.1.01.2.1.1.5 Нормативт зардал	4,857	4,057
66	3.1.01.2.1.1.5.01 Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	207	207
67	3.1.01.2.1.1.5.03 Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,650	3,850
68	3.1.01.2.1.1.6 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	559,113.6	487,575.38
69	3.1.01.2.1.1.6.01 Багаж, техник, хэрэгсэл	106,186	65,169.1
70	3.1.01.2.1.1.6.03 Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,800	1,824
71	3.1.01.2.1.1.6.04 Урсгал засвар	447,127.6	420,582.28
72	3.1.01.2.1.1.7 Томилолт, зочны зардал	188,411	165,128.69
73	3.1.01.2.1.1.7.02 Дотоод албан томилолт	183,405	162,079
74	3.1.01.2.1.1.7.03 Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	5,006	3,049.69
75	3.1.01.2.1.1.8 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,561,769	2,352,059.34
76	3.1.01.2.1.1.8.01 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,514,486.7	2,316,496.26
77	3.1.01.2.1.1.8.02 Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,062	1,062
78	3.1.01.2.1.1.8.03 Даатгалын үйлчилгээ	17,538	13,893.01
79	3.1.01.2.1.1.8.04 Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,794.2	1,799.11
80	3.1.01.2.1.1.8.05 Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	2,136.2	894.98
81	3.1.01.2.1.1.8.06 Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	14,530	12,323.6
82	3.1.01.2.1.1.8.07 Газрын төлбөр	9,221.9	5,590.39
83	3.1.01.2.1.1.9 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,508,425.8	2,734,868.41
84	3.1.01.2.1.1.9.01 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,464,150.8	2,712,507.91
85	3.1.01.2.1.1.9.02 Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	44,275	22,360.5
86	3.1.01.2.1.3 ТАТААС	25,000	2,200

87	3.1.01.2.1.3.1 Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	25,000	2,200
88	3.1.01.2.1.3.1.01 Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	25,000	2,200
89	3.1.01.2.1.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,309,398.9	1,643,631.14
90	3.1.01.2.1.4.1 Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	1,773,747.8	1,382,941.46
91	3.1.01.2.1.4.1.01 Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	1,773,747.8	1,382,941.46
92	3.1.01.2.1.4.2 Бусад урсгал шилжүүлэг	535,651.1	260,689.68
93	3.1.01.2.1.4.2.02 Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	40,750	14,625
94	3.1.01.2.1.4.2.04 Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	150,000	55,816.8
95	3.1.01.2.1.4.2.06 Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	135,493.6	69,449.3
96	3.1.01.2.1.4.2.07 Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	70,707.5	59,270.28
97	3.1.01.2.1.4.2.08 Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	138,700	61,528.3
98	3.1.01.2.2 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	13,470,068.3	9,100,204.61
99	3.1.01.2.2.4 Бусад хөрөнгө	13,470,068.3	9,100,204.61
100	3.1.01.2.3 ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	1,208,404.7	531,755.5
101	3.1.01.2.3.1 Эргэж төлөгдөх зээл	1,208,404.7	531,755.5
102	3.1.01 ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	-8,977,727.3	1,192,479.76
103	3.1 АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	8,977,727.3	-1,192,479.76
104	3 Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	8,977,727.3	-1,192,479.76
105	4 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	9,038,727.79
106	5 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	10,231,207.56
107	6 ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	474	495
108	6.1 БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	16	16
109	6.1.01 Төсвийн байгууллага	16	16
110	6.2 АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	229	262
111	6.2.01 Удирдах ажилтан	44	44
112	6.2.02 Гүйцэтгэх ажилтан	135	166
113	6.2.03 Үйлчлэх ажилтан	43	46
114	6.2.04 Гэрээт ажилтан	7	5
115	6.5 ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	229	216
116	6.5.01 Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	104	91
117	6.5.02 Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	2	2
118	6.5.06 Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСҮ)	3	2
119	6.5.09 Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	90	91
120	6.5.10 Гэрээт ажилтан	6	4
121	6.5.11 Улс төрийн албан хаагч (УТ)	24	25
122	6.5.14 Төрийн үйлчилгээний мэргэжлийн (ТҮМ)	0.0	1

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Тайлант он
1	1.1.1.1 НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	150,901.01
12	1.1.1.1.1 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	150,901.01
122	1.1.1.1.1.1 Тусламжийн орлого	150,901.01
1221	1.1.1.1.1.1.1 Хандив тусламж /дотоод/	150,901.01
12213	1.1.1.1.1.1.1.1 Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	150,901.01
350013	1.1.1.1.1.1.1.1.3 ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	35,643.76
350014	1.1.1.1.1.1.1.1.4 Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	82,622.08
350015	1.1.1.1.1.1.1.1.5 Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	32,635.16
II	1.1.1.2 НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	203,416.66
21	1.1.1.2.1 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	203,416.66
210	1.1.1.2.1.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	203,416.66
2101	1.1.1.2.1.1.1 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	41,841.85
210101	1.1.1.2.1.1.1.1 Үндсэн цалин	26,201.66
210102	1.1.1.2.1.1.1.2 Нэмэгдэл	6,260.19
210103	1.1.1.2.1.1.1.3 Унаа хоолны хөнгөлөлт	9,380.00
2102	1.1.1.2.1.1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,274.34
210201	1.1.1.2.1.1.2.1 Тэтгэврийн даатгал	5,274.34
2103	1.1.1.2.1.1.3 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	662.32
210301	1.1.1.2.1.1.3.1 Гэрэл, цахилгаан	662.32
2104	1.1.1.2.1.1.4 Хангамж, бараа материалын зардал	9,757.00
210401	1.1.1.2.1.1.4.1 Бичиг хэрэг	57.00
210402	1.1.1.2.1.1.4.2 Тээвэр, шатахуун	8,860.00
210406	1.1.1.2.1.1.4.6 Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	840.00
2106	1.1.1.2.1.1.6 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,179.20
210604	1.1.1.2.1.1.6.4 Урсгал засвар	1,179.20
2107	1.1.1.2.1.1.7 Томилолт, зочны зардал	800.00
210702	1.1.1.2.1.1.7.2 Дотоод албан томилолт	800.00
2108	1.1.1.2.1.1.8 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,931.19
210801	1.1.1.2.1.1.8.1 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,931.19
2109	1.1.1.2.1.1.9 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	115,970.77
210901	1.1.1.2.1.1.9.1 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	115,970.77
4	1.1.1 ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	(52,515.66)
5	1.1 АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	52,515.66
6	1 Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	52,515.66
9	2 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	84,554.01

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

3.1 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан гүйцэтгэж, 5 байгууллагаас 197.4 сая төгрөгийн 8 зөрчил илэрч 20.4 сая төгрөгийн зөрчилд 4 албан шаардлага, 1.3 сая төгрөгийн 1 зөвлөмж, 2.1 сая төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 173.7 сая төгрөгийн зөрчилд хариуцлага тооцуулах саналыг тус тус хүргүүлсэн байна. Үүнд:

- **Баянтал сумын ОНХС:** Шилэн дансны цахим хуудсанд 173.7 сая төгрөгийн 9 мэдээллийг хугацаа хоцроосон, өмнөх аудитаар зөрчил арилгуулахаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй тул хариуцлага тооцуулах албан шаардлага өгсөн.
- **Баянтал сумын ЗДТГ, ОНХС:** Өмнөх аудитаар насжилт өндөр байгаа авлагыг барагдуулах зөвлөмжийг өгсөн боловч хэрэгжүүлж ажиллаагүй тул 13.1 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага, тэмцээн уралдаан, шагнал урамшуулал зарцуулсан 1.3 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.
- **Илчлэг шивээ, Тохижилт Сүмбэр ОНӨААТҮГ:** Суудлын автомашинд шатахуун хэрэглэсэн боловч зарцуулалтад тавих хяналтгүй, арвилан хэмнэлтгүй зарцуулсан зөрчилд 7.1 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага өгсөн.
- **Шивээговь сумын ЗДТГ:** Хог тээврийн автомашинд төлөвлөсөн зардлаас хэтрүүлж зарцуулсан 1.3 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж, аймаг сумын хооронд тогтоосон маршрут, явсан км-ээс хэтрүүлж зарцуулсан шатахууны 0.8 сая төгрөгийн зөрчилд тус тус төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

3.2.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аймгийн Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар харьяа 15 байгууллагад Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 1,448.3 сая төгрөгийн зөрчил илэрч, 1,282.2 сая төгрөгийн 12 зөрчилд албан шаардлага, 35.1 сая төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж, 131.0 сая төгрөгийн 2 зөрчилд хариуцлага тооцох албан шаардлага тус тус өгсөн байна.

Өмнөх онд 17 байгууллагад Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 1,250.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрч, 9 байгууллагад 246.0 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах зөвлөмж, 7 байгууллагад 960.3 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, давтан гаргасан 1 албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулах санал өгсөн бөгөөд тайланд онд зөрчлийн дүн 197.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт: ТЕЗ-ийн шилэн дансны цахим хуудсанд 28 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулаагүй, хугацаа хоцроосон.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т “Ил тод байдлыг хангасан байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.5.3-т “төсвийн гүйцэтгэл, зарцуулалт нь батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжиж байгаа эсэхэд олон нийт хяналт тавих боломжоор хангах”, Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-т “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ:” 6.4-т “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ, 6.1.6 “төсвийн хэмнэлт, хэтрэлт, түүний шалтгааны тайлбарыг улирал бүр.”, 6.2.5-т “улсын төсөв болон орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого, тэдгээрийн задаргаа”, 6.3.8-т “тусгай сангийн орлого, зарлага, хөрөнгө оруулалт” гэж заасныг тус тус зөрчсөн бөгөөд санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны мэдээллийг хуулийн хугацаанд байршуулах, ил тод байдлыг хангаж ажиллах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх

3.2.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Санхүүгийн тайлангийн аудитыг нийцлийн аудиттай хослуулан худалдан авах ажиллагааны хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллаж буй эсэхэд горим сорил хэрэгжүүлэхэд худалдан авах ажиллагаатай холбоотой алдаа, зөрчил илрээгүй байна.

3.3 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

3.4 Завсрын аудитын хийгээгүй.

3.5. Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Хүснэгт 22. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

(сая төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитаар		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	32.2	1	32.2	100%
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	3	1,209.4	2	1,149.1	98%
Нийт дүн	4	1,241.6	1	1,181.3	

Өмнөх аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт бүрэн хэрэгжсэн бол авлага бууруулах 101.4 зөвлөмжөөс 41.2 сая төгрөг нь хэрэгжиж, Энхтүсдэм ӨЭМТ-ийг аудит хамруулах зөвлөмж хэрэгжээгүй тул албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

АУДИТЫН ЯВЦАД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ГОРИМ СОРИЛ, ТҮҮНИЙ ҮР ДҮН

Аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудад илэрсэн алдаа зөрчил:

Аймгийн Засаг даргын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 15 төсвийн байгууллага, ОНӨҮГ болон ААТҮГ-6, тусгай сан 8, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч 3 нийт 32 тайлан нэгтгэгдсэнээс 16 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 15 байгууллага түүвэрт хамрагдаж 1 байгууллага татгалзсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй”-13, “хязгаарлалттай”-3 /Шивээговь, Сүмбэр, Баянтал сумын төвлөрүүлэн захирагч “Татгалзсан”-1 /Энхтүсдэм ӨЭМТ/ санал дүгнэлт тус тус өгчээ.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 7,027.2 сая төгрөгийн 148 алдаа зөрчил илрүүлэн, 42.0 хувь буюу 2,947.7 сая төгрөгийн 49 алдааг аудитын явцад залруулж, 47 хувь буюу 3,272.6 сая төгрөгийн 46 зөрчлийг арилгах албан шаардлага, 0.4 хувь буюу 17.7 сая төгрөгийн 15 төлбөрийн акт тогтоож, 7 хувь буюу 484.4 сая төгрөгийн 32 зөрчлийг арилгах зөвлөмж, 4 хувь буюу 304.7 сая төгрөгийн зөрчилд 6 хариуцлага тооцуулах албан шаардлага өгсөн байна.

Үүнээс нийцлийн аудиттай холбоотой зөрчил нийт зөрчлийн 2,311.4 сая төгрөг болж өмнөх оноос 810.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Тайлант хугацааны нийт зөрчилд нийцлийн аудитын зөрчил 57 хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 23. Харьяа байгууллагад илэрсэн алдаа зөрчлийг өмнөх онтой харьцуулбал

(сая төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Тайлант оны нийт илрүүлэлт		Үүнээс: Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал		СТА-ын алдаа, зөрчил	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Залруулга	46	1,659.4	49	2,947.7			49.0	2,947.7
Залруулаагүй алдаа	83	3,307.8	99	4,079.5	34	2,311.4	65.0	1,768.1
Төлбөрийн акт	14	41.4	15	17.7			15.0	17.7
Албан шаардлага	29	1,758.1	46	3,272.6	20.0	1,963.2	26.0	1,309.4
Зөвлөмж	38	1,458.7	32	484.4	8.0	43.5	24.0	440.9
Хариуцлага тооцуулах Санал	2	49.6	6	304.7	6.0	304.7	-	-
Нийт	129	4,967.2	148	7,027.2	34	2,311.4	114.0	4,715.8

(Эх сурвалж: Санхүүгийн тайлангийн аудитын систем)

Хүснэгтээс харахад: Аймгийн ТЭЗ-ийн харьяа байгууллагуудад илэрч буй алдаа, зөрчил өмнөх оноос 2,060.0 сая төгрөгөөр буюу 1.4 дахин нэмэгдсэн байна.

3.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал илрээгүй.

4. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ-НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНТАЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДАЛ

Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар 2,187.7 сая төгрөгийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл, нийцлийн аудиттай холбоотой алдаа, зөрчил илэрсэн.

Үүнээс 894.4 сая төгрөгийн 4 алдааг аудитын явцад залруулж, нийцлийн аудиттай холбоотой 3 зөвлөмжийг хүргүүлсэн бөгөөд 1,293.3 сая төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж, албан шаардлага хүргүүлсэн.

Аудитаар илэрсэн 1,293.3 сая төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчлийг материаллаг гэж үнэлсэн бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 480.5 сая төгрөгөөс хэтэрсэн тул **ХЯЗГААРЛАЛТТАЙ** санал дүгнэлтийг хүргүүллээ.

Мөн Сүмбэр, Шивээговь, Баянтал сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн тайлан хязгаарлалттай дүгнэлт авсан. Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд Энхтүсдэм ӨЭМТ татгалзсан дүгнэлттэйгээр нэгтгэгдсэн зэрэг нь нөлөөлсөн. Аймгийн Засаг даргын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд дээрх залруулаагүй зөрчлийг материаллаг хэмжээний боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн тул хязгаарлалттай дүгнэлт өгсөн болно.

Аудитаар нийт **894.4** мянган төгрөгийн алдаа¹ залруулсан байна.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд УСДУ ОНӨААТҮГ-ын аудит хийж баталгаажуулсан тайлангийн нийт зардлыг 298.2 сая төгрөгөөр бууруулан бүртгэж, тайланг үнэн зөв нэгтгээгүй.
- Тайлант хугацаанд жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих төвийн барилгын ажлыг бүрэн гүйцэтгүүлж ашиглалтад хүлээн авсан боловч гэрээний дагуу Өрнөх бьюлдинг ХХК-д олгох 212.9 сая төгрөгийн өр төлбөрийг бүртгээгүй. Тайлант оны ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрч аккурэль сууриар бүртгээгүй.
- Тайлант хугацаанд жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих төвийн барилгын ажлыг бүрэн гүйцэтгүүлж ашиглалтад хүлээн авсан боловч Хан аттрибут ХХК-д илүү олгосон 212.9 сая төгрөгийн санхүүжилтийг авлага үүсгэж бүртгээгүй. Тайлант оны ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрч аккурэль сууриар бүртгээгүй
- ТЭЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд татан буулгах шийдвэр гарсан ЦСҮТ ОНӨҮГ-ын 2025 оны жилийн эцсийн хаалтын тайлан хийгээгүй, тайланд бүртгэлтэй 170.4 сая төгрөгийн авлагыг Засаг дарга дансанд давхар бүртгэсэн.

Аудитаар нийт 1,293.3 сая төгрөгийн зөрчил² илэрснээс 1,171.4 сая төгрөгийн 2 албан шаардлага, 121.9 сая төгрөгийн 5 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

4.1 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

4.2 Албан шаардлага

4.2.1 Татварын бус орлогын төлөвлөгөөг 125.0 сая төгрөгөөр биелүүлээгүй, хуулиар тогтоосон орлогын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.3-т “*өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах*”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1-т “*хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх*”, УСНББОУС “Улсын секторын байгууллагуудын нийтлэг зорилготой санхүүгийн тайлагналын онолын үзэл баримтлал” нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй.

Шийдвэрлэсэн нь: Батлагдсан орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх, зөрчлийг давтан гаргахгүй албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

4.2.2 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудит хийж баталгаажуулаагүй “Энхтүсдэм” өрхийн эрүүл мэндийн төвийн санхүүгийн тайланг нэгтгэсэн, өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйл, Монгол Улсын Эрүүл мэндийн сайдын 2024.07.08-ны өдрийн А/320 дугаар тушаалаар баталсан “Өрхий эрүүл мэндийн төвийн дүрэм”-ийн 6 дугаар зүйлийн 6.6-д “Төв нь өөрийн үйл ажиллагаанд аудитын дүгнэлт, зөвлөмж гаргуулсан байна.”, УСНББОУС Улсын секторын байгууллагуудын нийтлэг зорилготой санхүүгийн тайлагналын онолын үзэл баримтлал, иж бүрэн байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй.

Шийдвэрлэсэн нь: Энхтусдэм ӨЭМТ-ийн аудит хийж баталгаажуулсан тайланг ТЕЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэн тайлагнах албан шаардлага өгөх

4.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

2. Төсвийн хөрөнгийн зарцуулалт, дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Засаг даргын хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлыг Засаг дарга дансанд төлөвлөж, төсвийн шууд захирагчдын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд шилжүүлсэн боловч арга хэмжээний хэрэгжилт, төсвийн зарцуулалтад тавих дотоод хяналтыг орхигдуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.36-д “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч” гэж өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний төсвийг төлөвлөх, батлагдсан төсвийг хууль тогтоомжийн дагуу хуваарилах, хяналт тавих, захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тайлагнах эрх бүхий этгээдийг”, 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-т “хариуцлагатай байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-т “төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.3-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.7-д “хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах.”, УСНББОУС Улсын секторын байгууллагуудын нийтлэг зорилготой санхүүгийн тайлагналын онолын үзэл баримтлал, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй.

Өгсөн зөвлөмж:

Засаг даргын хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлын гүйцэтгэл, төсвийн зарцуулалтын байдалд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх, гүйцэтгэл үр дүнг тооцож, нэгтгэн тайлагнах

3. Ажиллагсдад олгох хоол, унааны хөнгөлөлт

Илрүүлэлт: ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагууд төрийн албан хаагчдад олгох хоол, унааны хөнгөлөлтийн зардлыг аймаг, сум, төсвийн шууд захирагч бүр харилцан адилгүй тогтоосон.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.3-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах”, санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй.

Өгсөн зөвлөмж:

ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын хоол унааны хөнгөлөлтийн зардлын хэмжээг аймгийн хэмжээнд нэгдсэн журмаар ижил тариф тогтоох

4. ТЕЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлантай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд Сүмбэр сумын Засаг даргын аудит хийж баталгаажуулсан санхүүгийн тайлангийн нийт хөрөнгийн дүнг 121.9 сая төгрөгөөр илүү бүртгэж, тайланг үнэн зөв нэгтгээгүй.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 “Үнэн зөв байх”, Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2-т “төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх”, 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-т “Хариуцлагатай байх”, Сангийн сайдын 2012 оны 294 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхий, ахлах нягтлан бодогчид тавигдах шаардлага, шалгуур журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2 “Төсвийн ерөнхийлөн болон төвлөрүүлэн захирагчийн ерөнхий, ахлах нягтлан бодогч нь энэ журмын 4.1-д зааснаас гадна дараах нэмэлт үүргийг хүлээнэ.”, 4.2.1-т “Анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн хөтлөлт, тайлан балансын гаргалт, тооллого тооцоо, өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдлыг өөрийн болон харьяа байгууллагадаа байнга шалган зааварчилж байх”, 4.2.2-т “Харьяа байгууллагын улирал жилийн санхүүгийн тайланг нягтлан бодох бүртгэлийн холбогдох журнал болон ерөнхий данс, тооллого, тооцооны материалтай тулган шалгаж, хүлээн авч нэгтгэн үнэлэлт дүгнэлт өгч байх.” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангаагүй.

Өгсөн зөвлөмж:

ТЕЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд аудитад хамрагдсан тайланг үнэн зөв нэгтгэх, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх

5. ТЕЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлантай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Аймгийн ИТХ-ын даргын захирамжаар ЦСҮТ ОНӨҮГ-г татан буулгах шийдвэр гарсан боловч хаалтын тайланг бэлтгээгүй, улсын бүртгэлээс хасуулаагүй.

Энэ нь Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 60 дугаар зүйлийн 60.1.2 “аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг хариуцан зохион байгуулж, үр дүнг хариуцах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Цөм сүргийн үржлийн төв ОНӨҮГ-ын санхүүгийн тайлан дахь авлагын асуудлыг хууль журмын дагуу шийдвэрлүүлж, хаалтын тайланг бэлтгэн, улсын бүртгэлээс хасуулах

Дээрх шийдвэрүүдийг хугацаанд нь хэрэгжүүлж, зөвлөмжийн биелэлтийг 2026 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5 дахь заалтын дагуу шийдвэрийн хэрэгжилтийн төлөвлөгөөг хуулийн хугацаанд буюу тайланг гардаж авснаас 30 хоногийн дотор тус тус Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Говьсүмбэр аймгийн ТЕЗ	4	894.4	2	425.8	2	468.6	4	889.4				
Дүн	4	894.4	2	425.8	2	468.6	4	889.4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл:

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Говьсүмбэр аймгийн Засаг дарга	4	1,293.3			2	1,171.4	2	121.9
Дүн	4	1,293.3			2	1,171.4	2	121.9

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Говьсүмбэр аймгийн Засаг дарга	1	0					1	0
Дүн	1	0					1	0

Дүн									
Нийт дүн									

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	16	8	8		8			
2	ОНӨААТҮГ	6	6			5			1
3	ОНТС	7		7					
4	ТТЗ	3	3				3		
5	ТЕЗ	1	1				1		
	НИЙТ	33	17	15		13	4		1

**ТЕЗ-ИЙН ХАРЬЯА БАЙГУУЛЛАГУУДЫН 2025 ОНЫ АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ, АЛДАА ЗӨРЧЛИЙН
НЭГТГЭЛ**

№	Байгууллага нэгжийн нэр	Байгууллагын регистрийн дугаар	2025 оны санхүүгийн тайлангийн аудит				Дүгнэлт		
			АНАГ	АХЭ	Түүвэрт	Дүгнэлт гараагүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалт тай	Татгалзсан
1	Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	9018662	1				1		
2	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	9018948	1				1		
3	Орон нутгийн өмчийн газар	4614909	1		1				
4	Худалдан авах ажиллагааны газар	4617894		1			1		
5	Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сан	9018948	1		1				
6	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба	4614194	1		1				
7	Халамжийн сан	9019308	1		1				
8	Байгаль орчин аялал жуулчлалын газар	9019197		1			1		
9	Чойр хотын захирагчийн ажлын алба	4618629	1				1		
10	Сум дундын ойн анги	8131953	1		1				
11	Аймгийн Ахмадын хороо	8239584	1		1				
12	Сүмбэр сумын Засаг дарга	9018611	1					1	
13	Шивээговь сумын Засаг дарга	9018441	1					1	
14	Баянтал сумын Засаг дарга	9018522	1					1	
15	Сүмбэр сумын Засаг даргын тамгын газар	9018611	1				1		
16	Шивээговь сумын Засаг даргын тамгын газар	9018441	1				1		
17	Баянтал сумын Засаг даргын тамгын газар	9018522	1				1		
18	Сүмбэр сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	9018964	1		1				
19	Шивээговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	9018387	1		1				
20	Баянтал сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	9018867	1		1				
21	Сүмбэр сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	9018611	1		1				
22	Шивээговь сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	9018441	1		1				
23	Баянтал сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	9018522	1		1				
24	Сүмбэр сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	9018611	1		1				
25	Шивээговь сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	9018441	1		1				
26	Баянтал сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	9018522	1		1				
27	"Цөм сүргийн үржлийн төв" ОНӨҮГ	4611918	1				1		
28	Тохижилт Сүмбэр ОНӨААТҮГ	2005093	1				1		
29	Талын илч ОНӨААҮГ	2005166	1				1		
30	Илчлэг-Шивээ ОНӨААТҮГ	2005123	1				1		
31	Ус-Ду ОНӨААТҮГ	2004933	1				1		
32	Сүмбэр сумын Энхтүсдэм ЗГБХН өрхийн ЭМТ	2005344	1						1
Бүгд			30	2	15	0	13	3	1

ТЕЗ-ИЙН ХАРЬЯА БАЙГУУЛЛАГУУДАД АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

/мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллага нэгжийн нэр	Аудитын төрөл	Алдаа зөрчлийн ангилал										Аудитаар илэрсэн нийт алдаа, зөрчлийн дүн	
			Аудитаар өгсөн зөвлөмж		Аудитын явцад өгсөн албан шаардлага		Аудитын явцад тогтоосон төлбөрийн акт		Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн залруулга		Албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулах санал			
			Тоо	Дүн /м.төг/	Тоо	Дүн /м.төг/	Тоо	Дүн /м.төг/	Тоо	Дүн /м.төг/	Тоо	Дүн /м.төг/	Тоо	Дүн /м.төг/
1	Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	Санхүү	1	8,912.50	1	1,930.19			1	13,000.00			3	23,842.7
		Нийцэл			1	135,990.30							1	135,990.3
2	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	Санхүү	4	10,303.70	3	30,166.65	1	574.0	10	231,284.55			18	272,328.9
		Нийцэл	1	-	1	66,496.17							2	66,496.2
3	Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сан	Санхүү	1	1,558.90	1	60,286.95			1	110,731.43			3	172,577.3
		Нийцэл	1	-	1	380,751.33							2	380,751.3
4	Орон нутгийн өмчийн газар	Санхүү							3	8,818.38			3	8,818.4
		Нийцэл	2	-									2	-
5	Худалдан авах ажиллагааны газар	Санхүү	1	1,080.00									1	1,080.0
		Нийцэл	3	35,151.90									3	35,151.9
6	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба	Санхүү			1	4,394.64	1	1,112.8					2	5,507.4
		Нийцэл	1	-									1	-
7	Халамжийн сан	Санхүү											-	-
		Нийцэл											-	-
8	Аймгийн Ахмадын хороо	Санхүү			1	1,260.00			1	1,530.00			2	2,790.0
		Нийцэл											-	-
9	Байгаль орчин аялал жуулчлалын газар	Санхүү											-	-
		Нийцэл											-	-
10	Чойр хотын захирагчийн ажлын алба	Санхүү	1	-					1	254.81			2	254.8
		Нийцэл											-	-

11	Сум дундын ойн анги	Санхүү			1	-	1	120.0	4	63,163.00			6	63,283.0
		Нийцэл			1	27,118.60								1
12	Сүмбэр сумын Засаг дарга	Санхүү	1	393,433.35	2	1,050,525.78	1	3,996.2					4	1,447,955.3
		Нийцэл												-
13	Шивээговь сумын Засаг дарга	Санхүү	1	2,057.60			1	1,614.5	4	265,828.86			6	269,501.0
		Нийцэл			1	32,500.00								1
14	Баянтал сумын Засаг дарга	Санхүү	2	9,721.35			1	2,965.5					3	12,686.9
		Нийцэл								1	-		1	-
15	Сүмбэр сумын Засаг даргын тамгын газар	Санхүү			1	1,154.25	1	1,626.2	1	768.00			3	3,548.5
		Нийцэл			1	11,880.00							1	11,880.0
16	Шивээговь сумын Засаг даргын тамгын газар	Санхүү	2	1,382.38	1	-	3	1,180.9	2	4,745.56			8	7,308.8
		Нийцэл			1	44,970.17							1	44,970.2
17	Баянтал сумын Засаг даргын тамгын газар	Санхүү			3	10,686.80	1	1,260.0					4	11,946.8
		Нийцэл			2	255,006.40				1	-		3	255,006.4
18	Сүмбэр сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	Санхүү			1	3,400.00	1	500.0	1	100.00			3	4,000.0
		Нийцэл	1	-							2	-	3	-
19	Шивээговь сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	Санхүү							1	2,750.00			1	2,750.0
		Нийцэл											-	-
20	Баянтал сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	Санхүү					1	460.0					1	460.0
		Нийцэл			1	108,025.80							1	108,025.8
21	Сүмбэр сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Санхүү			2	6,735.00							2	6,735.0
		Нийцэл			1	36,893.32							1	36,893.3
22	Шивээговь сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Санхүү			2	81,917.90	1	191.4	1	1,442,149.46			4	1,524,258.8
		Нийцэл			1	-							1	-
23	Баянтал сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Санхүү			1	9,500.00							1	9,500.0
		Нийцэл			1	9,500.00				1	173,787.5		2	183,287.5
24	Сүмбэр сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	Санхүү											-	-
		Нийцэл			1	207,501.32							1	207,501.3
25	Шивээговь сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	Санхүү			1	10,001.26			1	2,151.69			2	12,153.0
		Нийцэл	1	8,339.02	1	106,875.00							2	115,214.0
26	Баянтал сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	Санхүү							2	69,410.19			2	69,410.2
		Нийцэл									1	130,955.0	1	130,955.0
27	"Цөм сүргийн үржлийн төв" ОНӨҮГ	Санхүү							5	84,919.18			5	84,919.2
		Нийцэл											-	-

28	Тохижилт Сүмбэр ОНӨААТҮГ	Санхүү	3	140.30				3	363,388.87			6	363,529.2	
		Нийцэл			2	21,903.20						2	21,903.2	
29	Талын илч ОНӨААТҮГ	Санхүү						2	74,410.26			2	74,410.3	
		Нийцэл			1	408,957.93						1	408,957.9	
30	Илчлэг-Шивээ ОНӨААТҮГ	Санхүү	3	5,347.0	1	5,991.15			4	19,160.00			8	30,498.1
		Нийцэл			1	71,158.32							1	71,158.3
31	УсДу ОНӨААТҮГ	Санхүү	1	7,000.0	3	31,489.62	1	2,100.0	1	189,153.50			6	229,743.1
		Нийцэл	1	-	1	37,657.81							2	37,657.8
32	Сүмбэр сумын Энхтусдэм ЗГБХН өрхийн ЭМТ	Санхүү											-	-
		Нийцэл												-
	Дүн	Санхүү	21	440,937.1	26.0	1,309,440.2	15.0	17,701.5	49.0	2,947,717.8	-	-	111.0	4,715,796.5
		Нийцэл	11	43,490.92	20	1,963,185.67	0	0	0	0	6	304,742.50	37	2,311,419.09
	Бүгд дүн		32	484,428.0	46	3,272,625.9	15	17,701.5	49	2,947,717.8	6	304,742.5	148.0	7,027,215.6

Хавсралт №3

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР, АРГА ХЭМЖЭЭНД ЗАРЦУУЛСАН ТӨСӨВ, ҮР ДҮН

№	Хөтөл- бөрийн код	Хөтөлбөрийн нэр	Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн		Хөтөлбөрийн үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлтүүд		Хэмжих нэгж	Суурь он	Суурь түвшин	2025 оны зорилтот түвшин	Төсвийн гүйцэтгэлийн %	Хүрсэн түвшин	Х/Т-ний Гүйцэтгэлийн хувь	Хөтөлбөрийн гүйцэтгэл	Үр ашиг
			1.1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын шийдвэр нь орон нутгийн хөгжлийг дэмжихэд чиглэнэ.	Хувь	2024									
1	70105	ОН-ийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа	1.1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын шийдвэр нь орон нутгийн хөгжлийг дэмжихэд чиглэнэ.	Хувь	2024	-	80	2,224,342.0	1,996,312.5	89.75%	96.0	120%	116.8%	27.0%
			1.1	Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын чиг үүрэг бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэхэд	Хувь	2024	90	93				90.0	97%		

				чиглэсэн үйл ажиллагаа											
2	70106	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	1.1	Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах.	Хувь	2024	85	88	12,603,346.0	11,246,989.9	89.24%	95.0	108%	103.5%	14.3%
				Орон нутгийн бодлого удирдлага, үйл ажиллагааны хэрэгжилт, зохицуулалт, хяналт	Хувь	2024	85	90				86.0	96%		
3	71502	Хот байгуулалт, тохижилт	1.1	Ард иргэдийн ая тухтай амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	Тоо	2024	10	14	274,590.0	259,024.5	94.33%	25.0	179%	162.6%	68.2%
				Хотын захирагчийн албаны үйл ажиллагаа	Тоо	2024	100	100				84.0	84%		
4	70426	Төрийн өмчийг хэрэгжүүлэх	1.1	Орон нутгийн өмчийн бүртгэл, ашиглалт, хамгаалалт, хяналтыг сайжруулна.	Хувь	2024	85	90	262,460.0	207,593.2	79.10%	98.0	109%	106.7%	27.6%
				Орон нутгийн өмчийн газрын үйл ажиллагаа	Хувь	2024	86.2	90				88.0	98%		
5	70418	Худалдан авах ажиллагаа	1.1	Худалдан авах ажиллагааны хэрэгжилтийн үнэлгээг нэмэгдүүлэх	Хувь	2024	95	98	268,530.0	225,128.5	83.84%	100.0	102%	93.2%	9.3%
				Худалдан авах ажиллагааны газрын үйл ажиллагаа	Хувь	2024	88	90				82.0	91%		
6	70417	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудит, эрсдлийн удирдлага	1.1	Төсөв санхүүгийн сахилга бат хөрөнгийн үр ашгийг дээшлүүлнэ.	Хувь	2024	85	100	357,260.0	351,612.3	98.42%	93.0	93%	87.7%	-10.7%

				Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албаны үйл ажиллагаа	Хувь	2024	93.33	94				89.0	95%		
7	71411	Хүрээлэн буй орчны бодлого, удирдлага	1.1	Байгаль орчны салбарын бодлого шийдвэрийг хэрэгжилтийг сайжруулах.	Хувь	2024	85	90	541,370.0	507,151.3	70.97%	90.0	100%	98.9%	27.9%
				Байгаль орчны газрын үйл ажиллагаа	Хувь	2024	91.9	92				91.0	99%		
				Байгаль орчны салбарын бодлого шийдвэрийг хэрэгжилтийг сайжруулах.	Хувь	2024	85	90	173,270.0	143,515.7		90.0	100%	97.6%	97.6%
				Байгаль хамгаалах сангийн хөрөнгөөр хийгдэх ажил, арга хэмжээний төлөвлөгөө	Хувь	2024	80	85				83.0	98%		
8	71403	Ойжуулах	1.1	Сум дундын ойн ангийн үйл ажиллагаа	тоо	2024	66516	427000	457,110.0	432,574.0	94.63%	92952.0	22%	21.0%	-73.6%
					Хувь	2024	85	91				90.3	99%		
9	71902	Нийгмийн халамж	1.1	Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний чанарыг нэмэгдүүлнэ.	тоо	2024	56	60	40,750.0	14,625.0	35.89%	26.0	43%	-40.0%	-75.9%
				Амьжиргааг сайжруулах тусламж, дэмжлэг	тоо	2024	56	60				10.0	17%		
10	71701	Биеийн тамир, спорт	1.1	Спортын төрлөөр хичээллэгсдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	хүн	2024	3000	3500	667,830.0	595,293.3	89.14%	2319	66%	238.0%	148.9%
				Идэвхтэй хөдөлгөөний үйлчилгээ	тоо	2024	7600	7700				13228	172%		

				Спортын байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг дэмжих үйл ажиллагаа	тоо	2024	100	100			100	100%			
11	71602	Эрүүл мэнд	1.1	Эрүүл мэндийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг дэмжих үйл ажиллагаа	тоо	2024	100	100	1,268,420.0	1,227,644.6	96.79%	100.0	100%	100.0%	3.2%
12	71702	Соёл урлаг	1.1	Соёлын байгууллагуудын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	тоо	2024	100	100	301,180.0	231,975.4	77.02%	100.0	100%	100.0%	23.0%
13	71806	Насан туршийн боловсрол	1.1	Насан туршийн боловсролын байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах байр ашиглалтын үйлчилгээ	хувь	2024	100	100	5,000.0	5,000.0	100.00%	100.0	100%	100.0%	0.0%
14	71804	Мэргэжлийн боловсрол	1.1	Политехникийн коллежийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах байр ашиглалтын үйлчилгээ	хувь	2024	100	100	765,000.0	714,806.5	93.44%	100.0	100%	100.0%	6.6%
15	71802	Ерөнхий боловсрол	1.1	Ерөнхий боловсролын сургуулийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах	хувь	2024	100	100	1,690,080.0	1,603,640.4	94.89%	100.0	100%	100.0%	5.1%
16	71801	Сургуулийн өмнөх боловсрол	1.1	Хууль, журамд нийцүүлэн байр ашиглалтын үйлчилгээг зохион байгуулсан байна.	Хувь	2024	100	100	671,370.0	648,649.4	96.62%	100.0	100%	100.0%	3.4%
17	70801	Мал аж ахуй хөгжүүлэх	1.1	Каракуль хонины тоо, толгойг өсгөхөд чиглэсэн бодлого хэрэгжүүлнэ.	Тоо	2024	13.45	80	35,768.3	35,768.1	100.00%	90	113%	125.2%	25.2%

				Каракуль хонины тоо, толгойг өсгөнө.	Тоо	2024	118	150				169	113%		
			1.2	Малын өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө	Хувь	2024	93	95	111,931.7	85,932.0	76.77%	100	105%	105.3%	28.5%
				Малын гоц халдварт өвчнийг бууруулна.	Хувь	2024	2	2.5				3	100%		
18	72208	Ахмад настны хөгжил, хамгаалал	1.1	Ахмад настны талаарх төрийн чиг үүргийг гүйцэтгэж, ахмад настанд чиглэсэн арга хэмжээний тоог нэмэгдүүлэх.	тоо	2024	25	30	135,000.0	135,000.0	100.00%	39.0	130%	139.9%	39.9%
				Ахмадын хорооны хэвийн үйл ажиллагааг хангах үйл ажиллагаа	Хувь	2024	90	91				100.0	110%		
19	71101	Автозам	1.1	Орон нутгийн авто зам, замын байгууламжийг нэмэгдүүлэн иргэдийн аюулгүй зорчих нөхцөлийг бүрдүүлэх.	Тоо	2024	8	5	1,098,500.0	756,895.9	68.90%	5.0	100%	66.0%	-2.9%
				Замын сангийн хөрөнгөөр хийх төсөл арга хэмжээ	Хувь	2024	100	100				66.0	66%		
20	72101	Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	1.1	Орон нутгийн бичил, жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэгчдийг дэмжих	сая төгрөг	2024		300	300,000.0	300,000.0	100.00%	300	100%	100.0%	0.0%
				Зорилтот хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хувь	2024	100	100	908,404.7	231,755.5	25.51%	100.0	100%	100.0%	74.5%

21	72203	Хүүхдийн хөгжил, хамгаалал	1.1	Хүүхдийн эрүүл, аюулгүй байдлыг хангахад чиглэсэн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.	тоо	2024	10	10	50,000.0	45,293.4	90.59%	16.0	160%	160.0%	69.4%
				Хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангасан байдал	Тоо	2024	90	100				100.0	100%		
22	70503	Орон нутгийн хөрөнгө оруулалт	1.1	Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 7 зорилт, 27 арга хэмжээ хэрэгжүүлнэ.	Тоо	2024	33	18	13,853,316.1	9,313,811.3	67.23%	16.0	89%	88.9%	21.7%
Нийт									39,064,828.8	31,315,992.7				88.3%	88.3%